

ZÁKLADNÁ ŠKOLA, PROKOFIEVOVA 5, BRATISLAVA



ETICKÝ KÓDEX

ZAMESTNANCA ZÁKLADNEJ ŠKOLY

PREAMBULA

Účelom Etického kódexu zamestnancov Základnej školy Prokofievova 5 je vymedziť a podporovať potrebné štandardy správania sa zamestnancov vo vzťahu k verejnosti, rodičom, žiakom a spolupracovníkom, súčasne informovať verejnosť o tom, aké správanie je oprávnená od pedagogických, odborných a správnych zamestnancov Základnej školy Prokofievova 5 očakávať.

Základná škola je verejná ustanovizeň, ktorá šíri kultúrne bohatstvo svojho národa a svojej spoločnosti, ovplyvňuje ju a vytvára v nej nové, vlastné podnety.

Poslaním všetkých zamestnancov Základnej školy Prokofievova 5 je chrániť najvyššie ľudské hodnoty, dôstojnosť človeka, viesť žiakov k úcte a poznaniu kultúrneho bohatstva aj iných národov. Škola je dielňou ľudskosti a úcty k životu a poslaním školy je vytvoriť žiakovi v škole takú atmosféru, aby žiak bol šťastný, spokojný, rád sa vzdelával a mal podmienky na optimálny rozvoj celej svojej osobnosti.

ZÁKLADNÉ PRINCÍPY SPRÁVANIA SA ZAMESTNANCA

1. Zamestnanec má pri výkone svojej profesie základné práva a slobody zaručené Ústavou Slovenskej republiky bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.
2. Zamestnanec je povinný plniť svoje úlohy čestne, svedomito a zodpovedne, v dobrej viere a v zhode s poslaním školy. Výkon práce musí byť spojený s maximálnou mierou slušnosti, porozumenia a ochoty. Voči verejnosti vystupuje zdvorilo a s úctou, nie je však povinný znášať vulgárne prejavy a urážky a konať s osobami, ktoré nedodržiavajú základné pravidlá slušného správania.
3. Zamestnanec je povinný konať v súlade s cieľmi a úlohami zamestnávateľa, pričom sa nesmie dať ovplyvniť zámermi iných osôb, ani prijať akúkoľvek finančnú alebo inú výhodu, ktorá by mohla mať vplyv na riadny výkon jeho povinnosti.
4. Zamestnanec zodpovedá za svoje konanie a rozhodnutia zamestnávateľovi a verejnosti, je pripravený podrobiť sa kontrole a strpieť nevyhnutne potrebné preskúmanie jeho postupu.
5. Zamestnanec je pri plnení svojich úloh maximálne otvorený a prístupný verejnosti. Je však oprávnený odmietnuť poskytnutie tých informácií, ktorých poskytnutie

zakazuje zákon¹ alebo vnútorné smernice organizácie (Rokovací poriadok Pedagogickej rady, Rokovací poriadok pracovnej porady).

6. Zamestnanec je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na majetku a zariadeniach školy, ktoré je povinný využívať efektívne, hospodárne, nezneužívať ich na dosiahnutie osobného prospechu.
7. Zamestnanec plní úlohy vyplývajúce z jeho pracovného zaradenia osobne, zodpovedne, udržiava vysokú mieru svojej pracovnej aktivity, výkon práce vo verejnom záujme vykonáva na vysokej odbornej úrovni, ktorú si prehľbuje priebežným vzdelávaním.
8. Zamestnanec svojim konaním a vzťahmi prispieva k tvorbe kvalitných medziľudských vzťahov a ich udržiavaniu, podieľa sa na vytváraní atmosféry vzájomnej dôvery a úcty, nevyvoláva konflikty a vyhýba sa im.
9. Zamestnanec sa vyhýba činnosti, ktorá by naštrbila dôveru zamestnávateľa v jeho schopnosť plniť pracovné úlohy nestranne a objektívne.
10. Zamestnanec počas výkonu práce vo verejnom záujme a ani po jeho skončení nezneužíva výhody vyplývajúce z jeho pracovného postavenia a ani informácie získané pri plnení úloh pre získanie akéhokoľvek majetkového, či iného prospechu, neponúka ani neposkytuje žiadnu výhodu vyplývajúcu z jeho pracovného postavenia.
11. Zamestnanec je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri plnení svojich úloh, a ktoré v záujme zamestnávateľa nemožno oznamovať iným osobám, pričom táto povinnosť trvá i po skončení pracovného pomeru; to neplatí, ak ho tejto povinnosti zbavil štatutárny orgán alebo ním poverená osoba.
12. Zamestnanec prichádza na pracovisko vhodne upravený, aby svojím výzorom a oblečením primerane reprezentoval svojho zamestnávateľa.
13. Vedúci zamestnanec nezneužíva právomoc nadriadeného voči podriadeným, je vzorom správania, prístupov a konania pre spolupracovníkov, podporuje rozvoj schopností svojich spolupracovníkov, je otvorený pripomienkam a návrhom spolupracovníkov.
14. Všetci zamestnanci sa vyvarujú konania, ktoré by mohlo byť označené ako útok, intriga či šikanovanie zamestnancov voči jednotlivcom, alebo tlakom zo strany nadriadeného voči podriadenému a s tým súvisiacimi ďalšími prejavmi.

¹ zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám

15. Zamestnanec je povinný bezodkladne oznámiť svojmu nadriadenému prípady:

- konfliktu záujmov, resp. nemožnosti vyhnúť sa konfliktu záujmov,
- ak je požiadaný, aby konal v rozpore s právnymi predpismi alebo etickými kódexom,
- zistenia straty alebo poškodzovania verejného majetku, podvodného alebo korupčného konania,
- vulgárnych útokov smerujúcich voči jeho osobe alebo voči orgánu samosprávy alebo konania s osobami pod vplyvom návykových látok,
- ponúknutia akejkoľvek výhody, ktorá by mohla mať nežiaduci vplyv na jeho rozhodovanie.

ZÁKLADNÉ NORMY PROFESIE PEDAGÓGA A ODBORNÉHO ZAMESTNANCA

1. Pedagóg a odborný zamestnanec² si je vedomý svojej zodpovednosti, ktorou spolupvytvára etické vlastnosti a ľudsky mravné kvality mladej generácie. Je vzorom pre spoločnosť.
2. Pedagóg a odborný zamestnanec sústavne zvyšuje svoju profesionálnu úroveň.
3. Pedagóg a odborný zamestnanec sa neustále vzdeláva, projektuje si celoživotné vzdelávanie, zvyšuje svoju kvalifikáciu a snaží sa získať najnovšie informácie a poznatky zo svojho odboru. Je tvorivou osobnosťou, preto je otvorený zmenám a stále hľadá nové poznatky a nové riešenia.
4. Pedagóg a odborný zamestnanec vyznáva a otvorene sa hlási k ideálom demokracie a humanizmu. Svojím konaním a vystupovaním zvyšuje spoločenský status pedagóga a odborného zamestnanca. Je nezávislý a slobodný, ale jeho voľba nesmie urážať ľudskú dôstojnosť a šíriť násilie.
O svojom pôsobení podáva pravdivé informácie, aby mohli byť objektívne posúdené jeho kompetencie. Nepredkladá žiakom svoje názory a myšlienky ako jedinú správnu možnosť.
5. Pedagóg a odborný zamestnanec odovzdáva mladej generácii kultúrne dedičstvo národa a ľudskej spoločnosti a vzhľadom na tradície pôsobí ako spolutvorca súčasnej i budúcej kultúry, čo však predpokladá jeho vzdelanosť a tvorivého ducha.

² Školský psychológ, školský špeciálny pedagóg

6. Pedagóg a odborný zamestnanec si je vedomý svojej omylnosti, preto ak pochybí, musí si vedieť priznať chybu a byť schopný niesť za ňu zodpovednosť. Získané informácie a podnety dokáže kriticky prehodnotiť a následne ich uplatniť v praxi.
7. Pedagóg a odborný zamestnanec počas výchovno-vzdelávacieho procesu nesmie brať na zreteľ komerčné hľadisko, vlastný prospech a úžitok, ale musí sa riadiť svojím svedomím, pozitívnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiaka a vedeckými poznatkami.
8. Pedagóg a odborný zamestnanec má právo odmietavo zareagovať a vystúpiť, keď nariadenia sú v protiklade so všeobecne uznávanými základnými ľudskými hodnotami a jeho svedomím. Toto však predpokladá a vyžaduje správnosť morálneho svedomia pedagóga a odborného zamestnanca, ktoré mu umožňuje vziať na seba zodpovednosť za vykonané činy.

PRÁVA A POVINNOSTI PEDAGÓGOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV VOČI ŽIAKOM

1. Pedagóg a odborný zamestnanec rešpektuje žiaka ako rovnocenného partnera so všetkými občianskymi právami a povinnosťami, právami i povinnosťami vyplývajúcimi z Deklarácie práv dieťaťa a z iných dokumentov a právnych noriem platných na území Slovenskej republiky. Vzťah pedagóga (odborného zamestnanca) a žiaka je postavený na vzájomnej úcte, pochopení, vzájomnej ústretovosti.
2. Pedagóg a odborný zamestnanec zaručuje rovnaký prístup ku všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať. Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, na ochranu mena, ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.
3. Pedagóg a odborný zamestnanec prihliada na špecifické výchovné a vzdelávacie potreby jednotlivých žiakov vyžadujúcich si individuálny prístup. Je povinný zrozumiteľne, veku primerane a v súlade s platnými základnými pedagogickými dokumentmi žiaka vzdelávať a vychovávať.
4. Pedagóg a odborný zamestnanec žiakom podáva fakty a informácie pravdivé, objektívne a neskreslené. Snaží sa žiakom poskytnúť komplexný a objektívny prehľad informácií v danej problematike bez ohľadu na vlastné presvedčenie a vlastné konanie.
5. Pedagóg a odborný zamestnanec nesmie žiakovi úmyselne či vedome ublížiť. Má právo a povinnosť dohliadať na zdravý fyzický a mentálny vývoj žiaka,

v prípade jeho ohrozenia bezodkladne na to upozorniť rodičov, resp. zákonných zástupcov žiaka, prípadne príslušné orgány a inštitúcie. Pedagóg a odborný zamestnanec nesmie napomáhať alebo sa zúčastňovať na porušovaní cti a dôstojnosti žiaka, je povinný oznámiť príslušným orgánom podozrenie z hrubého alebo krutého zaobchádzania a týrania žiaka.

6. Pedagóg a odborný zamestnanec vedie svojich žiakov k samostatnosti a ku kritickému mysleniu. V rámci svojich a žiakových schopností a možností sa snaží o komplexný rozvoj žiakovej osobnosti.
7. Pedagóg a odborný zamestnanec nesmie akýmkoľvek spôsobom zneužiť dôveru a závislosť žiaka, rodičov prípadne jeho zákonných zástupcov.

PRÁVA A POVINNOSTI PEDAGÓGOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV VOČI RODIČOM

1. Pedagóg a odborný zamestnanec rešpektuje úlohu a zodpovednosť rodičov ako hlavných činiteľov vo výchove ich vlastných detí a usiluje sa o spoluprácu s nimi tak, aby výchovné pôsobenie bolo pokiaľ možno jednotné a v prospech žiaka. Preto s nimi spolupracuje a poskytuje im profesijnú pomoc pri výchove.
2. Pedagóg a odborný zamestnanec pravdivo, pravidelne a zodpovedne informuje žiaka, jeho rodičov resp. zákonných zástupcov o výchovno-vzdelávacích úspechoch a neúspechoch žiaka, o výsledkoch spoločnej vzdelávacej a výchovnej práce, o prípadných problémoch, ťažkostiach a prípadných rizikách, ktoré môžu nastať. Ak je to potrebné, prejednáva s nimi formu pomoci dieťaťu a spoločný výchovný postup.
3. Pedagóg a odborný zamestnanec, po dohode alebo v stanovenom čase, poskytne konzultácie ohľadom výchovno-vzdelávacieho procesu rodičom resp. zákonným zástupcom žiaka. Napomáha rozvoju vzájomných vzťahov a spolupráce medzi rodičmi a pedagógmi (odbornými zamestnancami, prípadne vedením školy. Tieto vzťahy buduje na základe vzájomnej úcty a dôvery.
4. Pedagóg a odborný zamestnanec pravdivo prezentuje pozitívne aj negatívne výsledky svojej práce, práce svojej školy alebo školského zariadenia.
5. Pedagóg a odborný zamestnanec považuje informácie o rodinách, ktoré získa pri svojej práci za mimoriadne dôverné, zaobchádza s nimi zodpovedne a chráni tak osobnú dôstojnosť žiakov a členov ich rodín.

PRÁVA A POVINNOSTI PEDAGÓGOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV VOČI KOLEGOM

1. Pedagóg a odborný zamestnanec spolupracuje pri výchove a vzdelávaní s ostatnými kolegami, ktorí súčasne vzdelávajú a vychovávajú žiaka, spolupracuje s pedagógmi a odbornými zamestnancami, ktorých vzdelávaním a výchovou prešli a tými, ktorí budú žiaka vzdelávať a vychovávať v nasledujúcom období. Požiada iného pedagóga a odborného zamestnanca, prípadne iného odborníka o konzultáciu vždy, keď si to vyžaduje záujem žiaka a okolnosti. Závery je vhodné dokumentovať písomne.
2. Pedagógovia a odborní zamestnanci sa navzájom podporujú a navzájom si pomáhajú bez ohľadu na to, na akom poste a na akom type školy, či školského zariadenia pôsobia. Pestujú vzájomnú kolegiálnu, profesionalitu, úctu, hrdosť na svoje poslanie v slovenskej spoločnosti.
3. Pedagógovia a odborní zamestnanci sa navzájom podporujú a pomáhajú si pri ďalšom vzdelávaní vo svojom odbore, pri rozširovaní svojho kultúrneho a poznateľného obzoru a v ďalších oblastiach.
4. Pedagógovia a odborní zamestnanci navzájom pestujú vzájomnú solidaritu a spolupatričnosť, svojím dielom prispievajú k medzinárodnej kooperácii a prestíži výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky.
5. Pedagóg nepreferuje len svoj predmet, ale spolupracuje s inými pedagógmi a vytvára medzipredmetové vzťahy, nezasahuje do kompetencií a rozhodnutí svojich kolegov.
6. Pedagóg a odborný zamestnanec nesmie podľahnúť pocitu falošnej kolegiálnosti a stavovskej spolupatričnosti. Ak je svedkom neodbornosti kolegu, jeho nesprávneho či nespravodlivého správania, diskriminácie či iného negatívneho javu, konfrontuje túto situáciu s dotýčným kolegom. Pedagóg a odborný zamestnanec nekritizuje a neznevažuje prácu kolegov v ich neprítomnosti. Ak nastane zlepšenie, informuje o tom vedenie školy alebo príslušné orgány.

Tento kódex je súčasťou pracovného poriadku. Bol prerokovaný na PR a so zástupcami zamestnancov. Platnosť a účinnosť nadobúda 1. novembra 2012.

Mgr. Mária Bubancová
Predseda Z00Z

Mgr. Daniela Petriková
riaditeľka ZŠ Prokofievova 5